

S

**SILLAMÄE KULTUURI - JA HUVIKESKUSE
KUNSTI PÕHIÕPPE ÕPPEKAVA**

ERIALA	KUNST
NOMINAALNE ÕPPEAEG. ÕPPEAASTA. ÕPPEKAVA MAHT	• Ettevalmistuskursus (1. õppeaasta), • põhikursused 1.- 4. õppeaasta • ühes õppeaastas 35 nädalat, vaheajad üldhariduskoolidega samal ajal. Õppetunni pikkus 45 minutit. • õppekava maht kokku (5 aastat) 1730 tundi
ÕPPETÖÖ KEEL	eesti keel, vene keel
KINNITAMINE	Direktori käskkirjaga
VASTUVÕTMISE TINGIMUSED	Vanus üldjuhul vähemalt 7 aastat ja sisseastumiskatsete edukas sooritamine. Vastuvõtutingimused on kehtestatud vastuvõtueeskirjaga.
ÕPPEKAVA ÜLDEESMÄRGID	Õpilase loomevõimete, loovuse kavakindel arendamine, kunsti teoreetiliste algteadmiste ja kunsti õppeainete tehniliste oskuste edasiandmine, muusikalise materjali tutvustamine, ülevaate andmine kunstiajaloost ning oskuse arendamine õpitut seostada. Professionaalseks kunstiõppeks ettevalmistuse andmine. Toetada õpilase huvi kunsti vastu, arendada kunstilist silmaringi ja eneseväljendusoskust erinevate kunstitehnikate abil.
ÕPPEKAVA ÕPIVÄLJUNDID	• Orienteerub kunstiloos ja seostab omandatud kunstialaseid teadmisi; • tunneb kunsti liike ja oskab määratleda kunsti visuaalkultuuri arenguperioode, oskab vaadata ja hinnata kunstitöid; • valdab erinevaid tehnikaid kunstis ja tunneb materjale ning oskab analüüsida erinevaid tehnikaid rahvaste kultuuriväärtustes; • tunneb perspektiivide seadust ja oskab neid kasutada püstitatud eesmärkide kujutamise elluviimisel sise- ja välisruumides. • oskab püstitada ja lahendada sümboli-, abstrakt-, dekoratiiv- ja teisi ülesandeid;
HINDAMINE	Hindamiskorra alusel

LÕPETAMISEL VÄLJASTAVAD DOKUMENDID	Lõputunnistus ja hinnetelett
--	---------------------------------

ÜLDSÄTTED

1. Sillamäe Kultuuri-ja Huvikeskuse KUNSTI õppekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö kunstihariduse õppeastmetes /õpperühmades.
2. Õppekava on välja töötatud varem kehtinud õppekava alusel, arvestades iga õppeastme, õpperühma ja võimalusi, omapära.
3. Õppekava määrab kindlaks õppe-eesmärgid, õppeaja, õppeainete loendi koos ajalise kestuse ja ainekavadega, õppeainete valiku võimalused ja tingimused ning nõuded õppeetappide ja kooli lõpetamise kohta.
4. Õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest.

I. ÜLDOSA

Õppe- ja kasvatustöö üldised eesmärgid ja huvihariduse alusväärtused

1. Eesmärgiks on laste ja noorte loomevõimete avastamine ja kavakindel arendamine, professionaalse kunstihariduse õppeks tarviliku ettevalmistuse andmine ja kohaliku kultuurielu edendamine Eesti kultuuritraditsioonide alusel.
2. Huvihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut ning tema individuaalsetest eripäradest ja isiklikest huvidest tulenevate huviharidusvajaduste rahuldamist. Igale õpilasele luuakse võimalused tema võimete maksimaalseks arenguks õpilase eelistusi arvestades, loovaks eneseteostuseks, teaduspõhise maailmapildi kinnistumiseks ning emotsionaalse, sotsiaalse ja kõlbelise küpsuse saavutamiseks.
3. Kujundatakse väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku stabiilse, eduka elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.
4. Huviharidus koostöös üldharidusega on abiks uue põlvkonna sotsialiseerumisel, mis rajaneb eesti kultuuri traditsioonidel, Euroopa ühistel väärtustel ning maailma kultuuri ja teaduse saavutustel. Huvihariduse omandanud vaimselt, sotsiaalselt, emotsionaalselt, kõlbeliselt ja füüsiliselt küpsed inimesed tagavad Eesti ühiskonna sotsiaalse, kultuurilise, majandusliku ja ökoloogilise arengu jätkusuutlikkuse.
5. Huvihariduses toetatakse õpiväljundeid, kus õppe- ja kasvatustöö peab aitama kujuneda isiksusel, kes:
 - mõtleb loovalt;
 - oskab oma tegevust eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
 - suudab valida, otsustada ja vastutust kanda;
 - oskab teha tööd, on valmis koostööks;
 - mõistab teadmiste ja pidevõppe tähtsust, oskab ja tahab õppida; aktiivse kunstilise tegevuse kaudu arendab kunstitaju, fantaasiat.

Õpilaskond ja õpetajad

1. Õpilaskond moodustub lastest ja noortest, kes valivad huviala vastavalt oma soovidele, huvidele ja võimetele..
2. Huvikooli õpetaja omab huviala spetsiifikale vastavat ettevalmistust, on õpitegevuse kavandaja ja looja ning õppimise toetaja ja innustaja. Õpetaja juhendub õppe- ja kasvatustöö planeerimisel õppeaasta eesmärkidest. Õpetaja ülesandeks on:
tagada õpilasele sõbralik ja turvaline õpikeskkond;
jõuda töös iga üksiku õpilaseni;
hoolitseda tervete ja tasakaalustatud meelte elamuste eest;
suunata õpilast nägema ja hoidma enda ümber head ja ilusat,
anda õpilasele teadmisi kodust, kodulinnast, kodumaast ja kogu maailmast,
õpetada ja kasvatada käsikäes.

II. ÕPPEKAVA PÕHIMÕTTED

1. Õppeklassi ainekavad ei dikteeri ainetes vahendite, materjalide ega tehnika valikut, vaid annavad oskuste arendamiseks suunad ja tasemenõuded.
2. Võrdne võimalus kunstialase eelhariduse omandamiseks ja professionaalseks õppeks ettevalmistamiseks tagab andekatele õpilastele võrdsed võimalused ühest õppeaastast teise, ühest koolist teise üleminekuks.
3. Õppekorralduses ja õppesisu valikul arvestatakse vanuselisi, individuaalseid ja rahvuslikke iseärasusi. Õppekava aitab kaasa rahvusvähemuste integreerumisele Eesti kultuuriellu, nende omakultuuri säilimisele ja arengule.
4. Lähtudes demokraatia põhimõtetest kujundavad koolielu reegleid õpilased, õpetajad ja lapsevanemad üheskoos. Õppetöö kavandamisel peetakse silmas igaühe võimekust, kus kooli ülesanne on suunata õpilast oma tegevust jälgima ja õppimist kavandama, analüüsima ning kujundama isikupärast väljendusstiili.

III. SEOSSED ERI ÕPPEAINETE VAHEL

Õppes on õppeained omavahel tihedalt seotud ja õpilase areng sõltuvuses tehniliste ja vaimsete omaduste arendamise ajastamisest. Õpetajate ülesandeks on leida ja välja kujundada professionaalseks õppeks võimelised õpilased ja õppekava tervikliku täitmise korral suunata nad sobivale erialale.

IV. ÕPPEPROTSESS

1. Õppimise käigus analüüsib ja hindab õppija õpitavat pidevalt ning edukus sõltub õppija oskusest õppida. Õpetaja on õpitegevuste kavandaja ja looja ning õppimistahtmise innustaja.
2. Hindamine on osa kooli õppeprotsessist. Õpilane peab teadma, mida hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.
3. Hindamise põhieesmärgid on:
 - motiveerida õpilast sihikindlamalt õppima;

- anda teavet õppimise käigust õpilasele, õpetajale, kooli juhtkonnale, lapsevanematele;
 - määratleda õpilaste individuaalsed õpitulemused.
4. Hindamine võib olla sõnaline (analüüs / hinnang) ja numbriline (hinne):
- protsessi hindamine (jooksva õppimise või vahetulemuste arvestamine);
 - arvestuslik hindamine võib olla nii koolisisene kui -väline (eksam, arvestus, näitus);
 - õpitulemuste arvestuslik ja kokkuvõttev hindamine on aluseks tunnistuste väljaandmisel õppekava nõuete täitmise ja kooli lõpetamise kohta;
 - koolis rakendatav hindamissüsteem sisaldab nii positiivseid kui negatiivseid hindeid;
 - õpilase üleviimine õppeaastalt järgnevale toimub positiivsete hinnete alusel;
 - koolivälise arvestusliku hindamise üks vorme on üleriigilised, rahvusvahelised ja maakondade piires korraldatud konkursid, näitused, ülevaatused, üleriigilised tasemetööd.

Kunstihariduse lõpetamisel õpilane:

- tunneb kunsti liike ja oskab määratleda kunsti visuaalkultuuri arenguperioode, oskab vaadata ja hinnata kunstitöid;
- valdab erinevad tehnikaid kunstis ja tunneb materjale ning oskab analüüsida erinevaid tehnikaid rahvaste kultuuriväärtustes;
- tunneb perspektiivide seadust ja oskab neid kasutada püstitatud eesmärkide kujutamise elluviimisel sise- ja välisruumides.
- oskab püstitada ja lahendada sümboli-, abstrakt-, dekoratiiv- ja teisi ülesandeid;
- omab teadmisi graafiliste märkide kasutamise kohta suuremahuliste illusioonide loomise korral;
- tunneb inimkeha proportsioone ja anatoomilist figuuri ning oskab kujutada inimest graafikakujundi keskpunktina
- tunneb vormide plastika spetsiifilisust loomade liigutuste korral ajal ja oskab neid mälu järgi kujutada.
- omab kunstilisi kogemusi, et luua joonis spontaanselt mälu järgi, sealhulgas reaalsete, mittereaalsete ja grotesksete objektide korral.
- tunneb värviefektide eripärasid erinevates kunstmaterjalides ja oskab kasutada neid maalil;
- oskab kasutada teadmisi inimkeha tüüpidest ja vanuselistest eripäradest mahuliste kompositsioonide tegemises.

V. KOOLIASTMETE ÕPPEKORRALDUS

2. Õppeprotsessi kirjeldatakse astmeti:

Kunstiainete õppes:

- Ettevalmistuskursus (1. õppeaasta)
- Põhikursused 1.- 4. õppeaasta

Õppeaasta kestab 35 õppenädalat, millest 2 nädalat moodustab õppepraktika.

3. Õpilased võetakse vastu konkursi alusel. Konkursi korraldamiseks moodustatakse koolis vastuvõtukomisjon, millesse võib kaasata eksperte ka väljastpoolt. Vastuvõtutingimused ja kord kehtestatakse vastuvõtueeskirjaga.

Ettevalmistuskursuse õppe-eesmärk:

- arendada õpilaste loomingulisust kujutava kunsti vahendite abil (joonistus, maalimine, skulptuur),
- püsiva huvi äratamine kujutava loomingu vastu,
- anda algteadmised kujutava kunsti kohta,
- anda ettekujutus erinevate materjalide kasutamisest väljendusrikkuse saavutamisel,
- arendada oskust töötada erinevate materjalide ja töövahenditega
- valmistada lapsed ette esimesel kursusel õppimiseks Programmis vahelduvad ainetunnid süžeeliste ja dekoratiivjoonistus tundidega. Õpetamisel järgitakse lihtsamalt keerulisemale ülemineku printsiipi. Igas järgnevas töös kasutavad lapsed varem õpitud teadmisi ja oskusi.

Õppeprogramm on koostatud laste õpetamiseks ühe õppeaasta jooksul (34 nädalat – 204 õppetundi) arvestusega: 6 õppetundi nädalas (kaks õppetundi õppeainele).

Õppeaine	õppetundide arv nädalas
Joonistamine	2
Maalimine	2
Vormiõpetus	2
Kokku	6

Ettevalmistuskursustele võetakse 7-8 aastaseid lapsi ning vanemaid lapsi ilma sisseastumiseksamiteta vestluse tulemuste põhjal. Laps peab esitama ka 4 kodus tehtud tööd. Ettevalmistuskursustel saadud positiivsed tulemused, sealhulgas ka kokkuvõtvad kontrolltööd on aluseks arvata laps esimesele kursusele nooremas astmes. Mitterahuldavate tulemuste puhul võib õpilane korrata ettevalmistuskursust.

Noorema –ja vanema astme õppes toimub:

- loomevõimete kavakindel arendamine;
- loominguprotsessi seaduspärasuste ja etappide tundmaõppimine;
- kunstiteoste retseptsiooni- ja interpretatsioonivõimalustega tutvumine;
- aktiivse ja püsiva suhte loomine visuaalse kunstikultuuriga;
- tehniliste oskuste arendamine;
- ettevalmistamine professionaalse kunstihariduse omandamiseks.

Kunstiklasside vanema astme lõpetamisel antakse õpilasele lõputunnistus.

4. Lisa-aastad on õpilastele, kes:

- on edukalt läbinud huvihariduse noorema ja vanema astme;
- omavad eeldusi kunstiliseks tegevuseks ning on orienteeritud professionaalse kunstihariduse omandamisele.

Kunstiklassi tunniplaan

	Ettevalmistus kursus	Põhikursused
--	---------------------------------	---------------------

Õppeained	I õ/a.	I õ/a.	II õ/a.	III õ/a.	IV õ/a.
Joonistamine	2	2	2	2	2
Maalimine	2	2	2	2	2
Kompositsioon	0	2	2	2	2
Vormiõpetus	2	2	2	2	2
Kunstiajalugu	0	1	1	1	1
Arvutigraafika	0	1	1	1	1
Kokku	6	10	10	10	10

1. Numbrid tabelis näitavad nädalatundide arvu.
2. Õppeainetes tehakse iga õppeaasta lõpus hindelised tööd, mis pannakse välja asutuse iga-aastasele huvihariduse osakonna kunstinäitusele
3. Õppetegevuse organiseerimisel kasutatakse erinevaid õppevorme (rühmatööd, individuaalsed tunnid; osalemine näitustel, festivalidel ja konkurssidel; ekskursioonid ja praktikalaagrid)
4. IV õppeaastal tehakse lõputöö ja antakse lõputunnistused lõpetajatele.
5. Lisaõppeaastale võetakse õppima eriti edukaid õpilasi.
6. Modellide kasutamine. Tunniplaanis ette nähtud tundide üldarvust peab 30% olema kaetud võimalusega kasutada modelle.
7. Sõltuvalt vajadustest, võimalustest ja tingimustest võib kool muuta ainete mahtu kuni kolme nädalatunni ulatuses, ületamata seejuures nädalas ettenähtud tundide üldarvu (10 tundi).
8. Õppepraktikal süvendatakse õpitut eri miljöös: looduspildid, linn jne.

VI. ÕPPEKAVA

1. Õppekava rakendamisel arvestatakse õpilase ealisi ja individuaalseid iseärasusi.
2. Õppekava arendustöö on pidev.
3. Juhtkond ja õpetajad võtavad osa nii õppekava kui ainekavade väljatöötamisest.
4. Õppekavas on üldosa ja ainekavad.

JOONISTAMINE AINEKAVA

1.1. ÕPETUSE EESMÄRGID

Ainekava algab joonistamise tähtsuse selgitamise ja selles peituvate võimaluste avamisega. Esitatakse ülevaade inimese kujutava tegevuse ajaloolise arengu põhietappidest ja joonistamisest kui tasapinnalise kujutamiseviisi alusest. Jätkatakse põhiliste joonistusvahendite, -materjalide ja -võtete tutvustamisega. Igal uuel etapil lisanduvad uued tegevused põhimõttel: kergemalt raskemale, lihtsamalt keerulisemale. Juba omandatud teadmisi ja oskusi kasutatakse keerukamate ülesannete lahendamisel. Korduste vältimiseks on igal kursusel nimetatud vaid need teemad, mis lülitatakse õppekavva esmakordselt.

1.2 ETTEVALMISTUSKURSUS

1.2.1 ÕPETUSE EESMÄRGID

1. Laste tutvustamine joonistamise kui graafilise kunsti ühe vormiga.
2. Joonistamise algteadmised, lihtsad töövõtted ja harjutused.
3. Töövõtete ja oskuste kujunemine töös graafiliste materjalide ja töövahenditega.

1.2.2 Õppesisu I õppeaasta:

1. Joonistamine tegelikkusest, mälu järgi ning ümbritsevate lihtsamate objektide joonistamine. Nende ruumilisuse, proportsioonide ja konstruktiivsete iseärasuste edasiandmine (majad, esemed, loomad, inimesed).
2. Algteadmised joonistuse reaalsuse edasiandmiseks kasutatavatest graafilistest väljendusvahenditest (punkt, joon, kontuur, viir, plekk, siluett jne). Graafiliste materjalide valimine sõltuvalt püstitatud eesmärgist ja joonistuse objektist. Elementaarsed kompositsiooni põhireeglid.
3. Lihtsamate geomeetriliste kehade abil omandatud algteadmised kehade konstruktiivsest ehitusest (abijooned, sümmeetriateljed jne).
4. Valguse ja varju kasutamine töös (modelleerimine tooniga). Mõisted „toon“, „värvivarjud“, „loomuliku valguse varjud“ ja „langevad varjud“. Foon. Nende kasutamine oma töös.
5. Kolmest esemest koosnevate lihtsamate natüürmortide joonistamine otse- ja külgvaates (puuviljad, juurviljad, lilled, igapäevaesemed).
6. Tutvumine joon- ja õhuperspektiividega.
7. Tutvumine erinevate joonistamistehnikatega, samuti ka uute ja mittetraditsiooniliste graafilise kunsti kujutamise vormidega. Erinevate graafiliste materjalide väljendusvõimalused.
8. Töö ornamendiga lihtsate geomeetriliste vormide abil nii taime- kui loomamaailmast. Lihtsate mustrite moodustamine ribal ja rombidel rahvusmustrite eeskujul.

1.2.3 Õpitulemus:

Õpilased peavad teadma:

1. Lihtsate geomeetriliste kehade ehituse põhialuseid.
2. Joon- ja õhuperspektiivi elementaarseid tehnikaid.
3. Graafikas kasutatavate materjalide omadusi.
4. Nendega töötamise vahendid ja võtted.

Õpilased peavad oskama:

1. Joonistada natuurist, mälu ja kujutluse järgi.
2. Kasutada iseseisvalt töötades graafilisi vahendeid.
3. Õigesti kasutada teadmisi ja oskusi töös graafiliste materjalide ja töövahenditega.
4. Täita kujutistega kogu lehepinda.
5. Valida lehe materjal vastavalt kujutatava sisule, valida kujutatava proportsioonid vastavalt lehe suurusele.
6. Joonistada erineva iseloomuga ja suunaga jooni.
7. Joonistada sümmeetrilise vormiga esemeid.
8. Koostada lihtsamat ornamenti ja kasutada seda oma töös.

1.3. PÕHIKURSUSED. AINEKAVA

I õppeaasta

1.3.1. Õppesisu

Graafiline märk ja selle omadused. Graafilise märgi tekitamise viisid. Märgi dünaamika, rütm ja väljendusrikkus. Tasapinnalise kujutamise spetsiifika. Ruumiillusiooni loomine.

Põhiliste joonistusvahendite, -materjalide ja -võtetega tutvumine. Paberiliigid, paberi valiku sõltuvus joonistusvahenditest ja töö kestusest. Paberi formaat, selle vastavus motiivile. Standardformaadid. Erinevate formaatide kasutamine. Püsti- ja põikformaat. Pliiatsid ja nende märgistamispõhimõtted. Süsi, sangviin, pastellid, kriidid jm. joonistusvahendid. Kustutuskummid ja nende kasutamine joonistamisel. Suled ja tušš.

Õigete joonistamisharjumuste ja -võtete omandamine. Joonistamiskoha valik ruumis ja väljas. Distant objektist. Joonistustlaua kolmjala jm.) kasutamine. Joonistamine seistes ja istudes. Õige keha- ja käeasend. Käe harjutused. Kõünarvarre, randme ja kämbla kasutamine joonistamisel. Käe surve teadlik reguleerimine. Nägemisväli ja pildipind. Käe ja silma koordinatsioon. Lineaarsete suuna- ja suurussuhete määramine. Mõõtmisviisid ja vahendid.

Joonte omadustega tutvumine. Joonte orientatsioon (vertikaal- ja horisontaaljooned, sirg- ja kõverjooned). Joonte kvaliteet. Joonetugevus väljendusvahendina. Pidev- ja katkendjoon. Joonlaua kasutamine.

Joonistuse ülesehituse aluste omandamine. Vaatepunkt - asukoht kujutatava suhtes ja selle valik. Kadreerimine. Silmapiiri määramine. Pildipinna jaotamine osadeks. Esemete ruumilise paiknemise analüüs ja ruumisuhete kujutamine tasapinnal. Joonistuse kompositsiooniline skeem. Parima paigutuse leidmine. Esemete paigutamine lehele (2-3 esemest koosnevad seadeldised). Esi- ja tagaplaan. Kattumise kujutamine. Lehe üla- ja alaosa. Elementaarsed perspektiiviseadused. Esemete kujutamine rakursis. Pealt- ja altvaade. Silmapiiri määramine. Ringi perspektiiv - ellips.

Lihtsamad üldistamisvõtted ja nende rakendamine. Esemete taandamine geomeetrilisteks algvormideks. Lihtsamate geomeetriliste vormide konstrueerimine ja kujutamine õigetes proportsioonides. Vormiharja märkimine. Üldistamine elementaarsel tasemel. Joonistus kui tervik.

Valguse ja varju kasutamine. Loomulik ja kunstlik valgus. Valguse suund ja tugevus. Üldine valguse ja varju vahekord. Omavari.

Visandamise alused. Skitseerimine. Kiire ja valikuline kujutamine. Joonvisandite spetsiifika. Olulise ja ebaolulise eristamine. Karaktersete tunnuste analüüs ja rõhutamine. Väljendusrikkuse saavutamise lihtsamad vahendid.

Joonte tüübid. Tegelikud ja illusoorseid jooned. Pindade lõikejooned. Joonstruktuurid. Viirutuste liigid. Joonekompositsioon. Heledad jooned tumedal pinnal.

Materjaliõpetus. Loodusnähtuste interpreteerimine. Loodus- ja tehismvormide võrdlev analüüs. Orgaaniliste materjalide faktuuri edasiandmine. Loodusvormide detailiseeritud kujutamine (taimed ja nende osad, kivid jms.). Faktuurkontrastid.

Inimese kujutamise alused. Inimene kui graafilise kujutamise keskne objekt. Lihtsamate anatoomiliste vormide kujutamine. Inimfiguuri põhiproportsioonid ja mahtude jaotumine. Näotüüp ja näoosade põhiproportsioonid. Karaktersete tunnuste rõhutamine. Karikeerimine.

II õppeaasta

1.3.2. Õppesisu

Joonistuse ülesehituse keerukamad vormid. Esemete keeruline ruumiline organisatsioon. Üldvormi ja detaili suhe. Kompositsiooni sisemine dünaamika, rütm ja harmoonia. Esemeid ümbritseva ruumi kujutamine. Mitmekordne kattumine. Läbipaistvus. Siluettjoonistus. Looduslike ja tehismvormide spetsiifika.

Joonte funktsioonide rakendamine. Joon kui kontuur. Kontuurjoonistuse liigid. Joon vormi rõhutajana. Joon figuuri ja fooni eraldajana. Joon kui liikumine ja aktsent. Abijooned ja nende kasutamise võimalused. Suurte pindade katmine.

Pinnakäsitus ja tonaalsus. Toonivahekordade analüüsimine. Üldine tonaalsus. Heletumeduse gradatsioon. Pooltoonid. Kontrast. Figuuri ja fooni vahekord. Tausta funktsioonid. Tume objekt heledal taustal ja hele objekt tumedal taustal. Graafiline ja maaliline pinnakäsitus. Faktuuride mitmekesisus ja nende teadlik kasutamine.

Perspektiiviõpetuse alused. Tuum- ja koondpunkt. Vaatenurga suurus. Eri keerukusega esemete ja seadeldiste perspektiivne kujutamine (tool, laud jms.).

Valgus ja vari. Ruumi ja vormi edasiandmine valguse ja varju abil. Vormi rõhutamine valguse abil. Suunatud ja hajutatud valgus. Varjuõpetus. Oma- ja langeva varju omadused. Varjud eri kujuga esemetel. Läge ja refleks.

Materjali kujutamine. Drapeering kui kujutamiseobjekt. Voldistiku konstrueerimine. Jäigad ja plastilised materjalid.

Inimfiguuri kujutamine. Inimene kui spetsiifiline kujutamiseobjekt. Inimkeha vormid ja mahud. Keha sümmeetria. Figuuri ruumiline paiknemine. Figuuri kadreerimine. Telg- ja abijoonete kasutamine figuuri ülesehituses. Staatiliste pooside spetsiifika. Raskuspunkt ja toetuspind. Kontrapost. Seisev ja istuv figuur. Figuuri karakterised tunnused.

Pea ehitus ja portree. Pea skemaatiline kujutamine (tahuline pea, sõrestikmudel jt.). Portreejoonistuse arengu põhietapid. Eest- ja külgsuure. Portree kadreerimine. Pea konstrueerimine. Pea ühendamine õlavöötmeaga. Plastiliste punktide kasutamine. Pea detailid (kõrv, nina, suu).

Spontaanne ja vabajoonistus. Mälu järgi joonistamine. Reaalsed ja ebareaalsed kujutamiseobjektid. Fantaasiajoonistused. Ebareaalsed ruumisuhed. Kujutusvõime arendamine. Grotesksed kujutised.

III õppeaasta

1.3.3. Õppesisu

Kujutava geomeetria alused. Siseruumi (interjööri) perspektiivne kujutamine. Perspektiivireeglite kokkuleppeline olemus. Väliruumi perspektiivne kujutamine. Sügavustunnused väliskeskkonnas. Õhuperspektiiv. Maastiku kujutamine. Avatud ja suletud maastik. Arhitektuursete vormide edasiandmine.

Inimese anatoomilise-morfoloogilise ehituse tundmaõppimine. Kehaehituse tüpoloogia. Figuuri ealised ja soolised iseärasused. Mehe ja naise kehaehituse erinevused. Eri vanuses laste kehaproportsioonid. Figuuri aktiivsete plastiliste punktide kasutamine.

Portree ja figuur. Kolju ehituse tundmaõppimine. Pea orientatsioon ja -liigutused. Pea kalde ja pöörde määramine. Dünaamiline portree. Ekspressiivsus. Näoväljenduste edasiandmine. Kaksikportree. Dünaamiline poolfiguur. Figuuri kujutamine lihtsas rakursis. Eenduvate ja taanduvate kehaosade kujutamine. Seoste loomine kehaosade vahel ja figuuri kui tervikuga.

Jäsemete kujutamine. Käe ja randmeliigese konstrueerimine. Künarvarre ehitus. Jala ja hüppeliigese kujutamine.

Materjalide omadused. Materjaliomaduste võrdlev analüüs (tekstiil, paber, klaas, metall, puit, keraamika, plastmass jms.). Keeruka pinna faktuuriga objektid. Võtted faktuuri ja tekstuuri edasiandmiseks. Materjali seos eseme funktsiooniga.

Loomade kujutamine. Loomade liikumisaparaadi mitmekesisus. Vormide plastika liikumisel. Liikumistsükli analüüs. Liikumisillusiooni loomine.

Visandamine. Vormi tähenduse kiire haaramine. Toonvisandite spetsiifika.

Kujutamine ja tõlgendamine. Isiklik suhe kujutatavasse. Motiivi valikuline kujutamine. Kunstilise korrastamise võtete mitmekesisus. Hüperrealistlik kujutamine. Tutvumine lihtsamate nägemisillusioonidega.

IV õppeaasta

1.3.4. Õppesisu

Figuraalse kompositsiooni alused. Seisev, istuv ja lamav figuur. Figuur rakursis. Poosi staatika ja dünaamika. Raskuspunkt ja raskuspunkti vertikaal. Staatilise tasakaalu säilimise tingimused. Figuur ja riietus (rõivastus, originaalkostüüm jne.) Mitmefiguuriline kompositsioon ja selle mahuline-ruumiline struktuur. Figuuride ruumiline paiknemine.

Plastilise anatoomia alused. Plastilised punktid figuuril. Skeleti peamiste mahuliste vormide ja reljeefselt avalduvate skeletiosade analüüs. Tugi-liikumisaparaat. Skelett ja selle tähtsus organismis. Keha sisemise ehituse ja välise vormi vastavus. Antagonistlike lihasegruppide kujutamise üldised seaduspärasused. Õlavöötme ja rindkere kujutamine (poolakt).

Komplitseeritud portree lahendused. Kaksikportree. Pilgu suund.

Komplitseeritud perspektiivne kujutamine. Juhusliku nurga all asuvate esemete kujutamine. Trepikoja perspektiiv. Varjude ja peegelduste perspektiivne konstrueerimine (bassein jms.).

Stiliseerimine. Peamised stiliseerimisvõtted. Keerukate kujutamiskohtade vormi lihtsustamine ja tüüpilise rõhutamine. Ühtse võttestiku säilitamine. Harmoonia. Piiratud toonimine

Kujutava tegevuse kui protsessi teadvustamine. Joonistamise teadlik juhtimine. Joonistamisprotsessi etapid. Eesmärkide püstitamine. Vahendite valik. Materjali kogumine ja kavandamine. Süžee ja teema eristamine. Läbitöötamine ja viimistlemine. Ebaõnnestunud lahenduste hülgamine.

KOMPOSITSIOONI AINEKAVA

1.1. ÕPETUSE EESMÄRGID

Kompositsioon on üks põhilistest distsipliinidest kunstikoolis, mis formeerib õpilase loomingulist maailmanägemust, arendab kujutavat mõtlemist ja individuaalset võimekust. See õppeaine omab tihedat sidet joonistamise, maalikunsti ja skulptuuriga, samuti töödega (tikand, puugravüür, linoollõige jt.). Et arendada lastes loomingulist fantaasiat, ei tule peamist rõhku asetada mitte niivõrd tegelikkuse täpsele jälgendamisele kui süžee kujutamise karaktersusele, ekspressiivsusele ja dekoratiivsusele.

Kujutamissooetuses õpitakse pliiatsi-, hariliku sule, pintsli-, akvarelli-, guašši-, pastelli- ja teisi tehnikaid. Kujutamissooetusega seostub ka värvussooetus, et selgitada vastastikuseid mõjusid, kontrastide ja koloriidi tekkimise probleeme, värvuste psüühilisi mõjusid.

Üldkompositsiooni alla kuulub ka dekoratiivne kompositsioon, mis hõlmab dekoratiivse kujunduse nähtusi, õpetab tundma rahvuslikku ornamentikat ja looma uusi ornamente kasutades pinna jaotamisel tasakaalu.

1.2. PÕHIKURSUSED AINEKAVA

I õppeaasta

1.2.1. Õppesisu

Õpilasoülesanded temaatilise kompositsiooni alal

Jooned ja pinnad. Joonte ja pindade liigid. Kompositsioon geomeetriliste ja orgaaniliste (korrapäraste ja ebakorrapäraste) pindadega. Pindadevahelised proportsioonid. Pindade suhe tervikusse. Figuur ja foon. Siluett. Dominantsed ja mittedominantsed (aktiivsed ja passiivsed) pinnad. Pinnafaktuur ja -tekstuur. Dekoratiivsed pinnad.

Teema ja süžee. Teema ja süžee sidumine. Kompositsiooni elementide vastavus süžeele. Temaatiline mitmekesisus. Motiivi valik.

Valgus ja värv. Valguse omadused ja tähtsus. Valgus looduses ja tehiskeskkonnas. Tegelik ja illusoorne valgus. Valgus ja vari.

Õpetada (ja harjutada):

1. leidma süžeele vastavaid kompositsioonelemente ja kompositsiooni mõtet avavat situatsiooni;
2. suurendama ekstensiivsemalt pildipinna kasutamisel üha laiemale intensiivsemale pildipinna kasutamisele;
3. selgeks mõisted: kõrgel, madalal ning neid kujutamisel kasutama;
4. kasutama pildi süžeele mõtte esiletoomiseks karakterseid interjööridetaile;
5. looma fantastilisi olukordi taime-, loomariigis, putukate elust;
6. looma kompositsioone muinasjutulistest olukordadest inimeste ja loomade figuuridega ühises tegevuses, eristama ja kujutama ilmastikunähtustest tingitud olukordi (tuisk, vihm);
7. rühmitama kompositsioonelemente mõtte ilmekama avamise huvides, perspektiivis kujutama ruumi ja inimrühmi;
8. fantaseerima uusi tehismorme ja kujutama neid mitmes plaanis koos loodusega (fantastilised loomad ja maastikud teistel planeetidel);
9. kujutama veekogude läbipaistvust ja peegeldust;
10. illustreerima muinasjutte;
11. värvuste abil andma edasi meeleolusid.

Tehnikatest õpitakse sügavamalt guaššmaali ja akvarelli. Tutvustatakse vahakriipe- ja sulejoonistusi. Teostatakse töid linoollõikes, võimaluse korral ka sügavtrükis.

II õppeaasta

1.2.2. Õppesisu

Õppeained kompositsiooni alal

Üldkompositsiooni alused. Kompositsiooni mõiste. Tasapinnaline ja ruumiline (2- ja 3mõõtmeline) organisatsioon. Kompositsioonilise ülesehituse alused.

Tektoonika. Tegelikkuuse interpreteerimine. Kunstilise kujundi loomine.

Elementide ühendamine. Elementide ja intervallide varieerimise võtted ja printsiibid.

Tervik ja osa. Sümmeetrilised tehted. Kongruentsus ja peegelduskongruentsus.

Võrkkompositsiooni alused. Seriaalsus. Ornament. Ornamentaalsus looduslikus ja tehiskeskkonnas. Rahvuslik ornamentika. Bordüürid. Detailiseerimine, nüansseerimine ja abstrahheerimine. Stiliseerimine.

Rütm ja dünaamika. Geomeetriliste ridade kombineerimine. Vertikalism ja horisontalism.

Kontrasti avaldumisvormid (vormi-, värvuse- ja faktuurikontrast).

Kontrastsed paarid.

Ülesanded:

1. valida antud teemale iseloomulikumat süžeed, leida ja rühmitada pildil kompositsioonelemente ekspressiivsuse huvides;
2. kujutada tegevuses inimrühmi kaugel ja ligidal;
3. kujutada figuraalset kompositsiooni koos keerulisemate tehismormidega;
4. kujutada ilmastikunähtusi (öine linn, õhtune küla);
5. kujutada fantastilisi olendeid ja ebaloomulikke suurusvahekordi - hiiglaste erinevus väikesest inimesest;
6. inimeste karakteriseerimine, loomade liikumine ja anatoomia;
7. kujutada psüühilisi seisundeid inimestel ja loomadel, väljendatud liikumise abil;

8. karakteriseerida päeva- ja aastaegadest tingitud ilmastikulisi olukordi (päikesepaiste, vihm, udu, tuisk, äike);
9. illustreerida rahvaste muinasjutte;
10. kaunistada pinda faktuurirütmidega;
11. kujundada eksliibris. Tehnikatest: guaşš, akvarell, linoollõige, vahakriibe, tušijoonis jm.;
12. plokk-kiri.

III õppeaasta

1.2.3. Õppesisu

Temaatiline kompositsioon. Siin töötatakse portree, figuuri, interjööri ja maastiku alal, seostatakse neid temaatilises kompositsioonis. Ideekavandite loomisel õpitakse läbi töötama kompositsiooni üldsuundi. Õpitakse tunnetama tonaalseid värvuste vahekordi ja neid oma loomingus kasutama. Õpitakse sügavamalt tunnetama värvuste emotsionaalseid mõjusid ja sellest lähtuvalt uusi värvuste kombinatsioone ja koloriiti. Värvus. Värvuste omadused ja värvusring. Akromaatilised ja kromaatilised värvused. Mono- ja polükroomia. Värv ja vorm. Värvitoon. Tonaalsus. Värviharmooniad. Värvuste segamine. Külmad ja soojad toonid. Primaar-, sekundaar- ja tertsiaarvärvused. Lokaalvärv. Täiendvärvused ja nende vastastikune mõju. Hele-tumedus ja küllastatus. Värvuste optilised efektid. Värvuste funktsioonid ja rakendusvõimalused. Värvus ja kultuuritraditsioon. Värvuste psühholoogiline mõju.

Temaatilise kompositsiooni alused. Figuraalne kompositsioon. Inimfiguuri kasutamisevõimalused. Figuraalsete gruppide paigutamine. Figuuri seostamine teiste kompositsiooniliste elementidega. Illusoorne ruum. Esi- ja tagaplaan. Tasakaal. Tasakaalu tingimused. Sümmeetriline ja ebasümmeetriline tasakaal. Staatilisus ja dünaamilisus. Horisontaalne, vertikaalne, diagonaalne ja radikaalne tasakaal. Ülaosa - alaosa, vasak - parem.

Proportsioon ja mõõt. Proportsioonisüsteemide mitmekesisus. Moodul ja kaanon. Geomeetrilised progressioonid. Kuldlõige.

Rütm kujutavas loomingus (temaatilises kompositsioonis).

Graafiline kommunikatsioon. Kirjakompositsiooni alused. Tarbegraafika võimalused. Illustratsioonide liigid. Seosed tekstiga. Näitusekujunduse põhimõtted.

Temaatilise kompositsiooni alal õpetada ja harjutada:

1. figuraalset kompositsiooni majade, puude ja interjööriaga;
2. leidma vahendeid idee ekspressiivseks väljendamiseks;
3. loomade figuraalset kompositsiooni seostama interjööriaga või maastikuga;
4. figuraalse kompositsiooniga seostatult kujutama merd, sadamat ja laevu;
5. illustreerima muinasjutte loomadest;
6. komponeerima pinda ühe figuuriga ruumis;
7. looma kompositsiooni seostades figuure siseruumi perspektiiviga;
8. kujutama liikuvate figuuride gruppe koos väliarhitektuuriga;
9. kujutama õhtust või öist meeleolu figuraalses kompositsioonis;
10. illustreerima rahvapäraseid muinasjutte;
11. rakendama graafika tehnilisi võimalusi pildi emotsionaalsuse esiletõstmiseks.

IV õppeaasta

1.2.4. Õppesisu

Temaatilises kompositsioonis pööratakse nüüd tähelepanu plastilise-ruumilisele kujutamisele, õhuperspektiivi värvuste nüansseerimisele ja valguse-varju ärakasutamisele kompositsiooni süžee esiletoomisel. Ideekavandite loomisel õpitakse läbi töötama kompositsiooni skeemi, kasutama ekspressiivsuse saavutamiseks mitmesuguseid vahendeid, nagu vaatepunkti kauguse ja kõrguse mõju, vertikaal-, horisontaal- ja diagonaalsuuna mõju, täisnurga ja teravnurga all ristuvate joonte mõju, rahuliku tasakaalu ja dünaamika, sümboolika ja värvuste mõju. Tuleb osata luua kompositsioone vabalt valitud teemal.

Üldised õpilasülesanded:

- Loodus- ja tehismõjude vaheliste suhete ning seoste kujutamine, üldvormide liigendamine valguse ja varjude abil. Ekspressiivsete kompositsioonide loomine vaatluse järgi. Kujutamine loodus- ja tehismõjude põhjal.
- Ruumisügavuste kujutamine õhuperspektiivi abil.
- Inimese kujutamine. Reaalsusele tõelähedaste proportsioonide kujutamine.
- Inimeste liikumise kujutamine ruumisügavusest vaataja poole. Inimese karakteriseerimine.
- Karakteriseerimine ja fantaseerimine. Keskkonnaobjektide karakterised tunnused. Karakter ja liikumine. Reaalsed ja fantastilised vormid ning nende ühendamine. Fantaasia kompositsioon.
- Reaalsusele tuginevate vormide ümberkujundamine, muutmine ja nende põhjal uute fantastiliste vormide loomine.
- Soovitav kujutamistehnika: linoollõige, papitrükk, sulejoonis, koloreeritud tušijoonis,
- Isikupärane kujutamine ja ekspressiivsus. Individuaalne lähenemisviis ja käekiri. Kompositsiooni ilmekuse suurendamise võtted ja maksimaalse väljendusrikkuse saavutamine. Keskkonna, atmosfääri ja psüühiliste seisundite kujutamine. □ Kompositsiooni seos teiste kunstiliikidega (muusika, teater, video).

KUNSTIAJALOO AINEKAVA

1.1. ÕPETUSE EESMÄRGID

Kunstiajaloo aine on kõikide kunstikoolis õpitavate ainete vaheliseks siduvaks aineks, kus:

1. süvendatakse teadmisi kunstiliikide ja ajaloo kohta;
2. õpitakse määratlema visuaalse kunstikultuuri arenguloo perioode, vaatama ja hindama kunstiteoseid;
3. õpitakse analüüsima erinevaid tehnikaid rahvaste kunstiväärtuste kaudu;
4. suunatakse huvi tundma kunstikultuuri väärtuste säilitamise, kaitsmise ja edasiarendamise vastu.

1.2. PÕHIKURSUSED AINEKAVA

I õppeaasta

1.2.1. Õppesisu

Teemad

1. Kunsti mõisteid.	
2. Kunsti tekkimine. Ürgaja kunst. Eesti esiaja kunst. Kalmed, kangrud. Luunikerdus, keraamika, metallehistöö.	Koopamaalid. Megaliitilised monumendid. Willendorfi Veenus.
3. Vana-Egiptuse kunst. Ühiskond, ajaloo põhietapid, mütoloogia ja vaimne kultuur. Tööjaotuse areng. Kunsti teke. Arhitektuur. Skulptuur. Pinnakunst. Tarbekunst.	Püramiid. Sfinks. Vaarao portree. Tempel. Hieroglüüfid. Reljeefid. Ehnatoni-aegne kunst. Tarbekunst.
4. Mesopotaamia kunst. Ajaloo põhietapid. Sumeri kultuuri tähtsus.	Valitseja loss. Babüloni ehitused. Kiilkiri. Reljeefid.
5. Antiik-Kreeka kunst. Ühiskond. Mütoloogia. Vaimne kultuur. Egeuse kultuur. Arhailine kreeka kunst. Klassikaline kreeka kunst. Arhitektuur. Skulptuur. V saj. e.m.a.; IV saj. e.m.a. Vaasimaal. Teater. Hellenistlik kunst. Skulptuur. Arhitektuur.	Kreeta lossid. Keraamika. Seinamaal. Skulptuur. Akropolis. Polykleitos, Pheidias, Skopas jt. Keraamika areng. Teatriehitused. Ehitused.
6. Antiikne Rooma. Arhitektuur. Skulptuur. Sisekujundus.	Monumendid. Reljeefid. Portreed. Pompeji.
7. Varakristlik kunst. Kristliku ideoloogia põhijooned, selle mõju kunstile (keha ja naudingute põlustamine).	Katakombid. Basiilikad. Mosaiigid.
8. Bütsantsi kunst. Ida-Rooma põhijooned. Vaimne kultuur. Arhitektuur. Maalikunst.	Kirikud Konstantinoopolis ja Ravennas. Mosaiik. Seinamaal. Ikoonid.
9. Vana-Vene kunst (9.-12., 13.-16., 17. saj.)	Kirikud. Kiiev, Novgorod jt. Kreml. Ivangorod. Ikoonid.
10. Keskaeg Lääne- ja Kesk-Euroopas. Periodiseering, etapid. Kunsti loomise iseloom. Usu mõju, tsunftid. Kunsti ja käsitöö ühtsus. Merovingide ja karolingide kunst.	Raamatukunst. Arhitektuur. Kirikud. Kindlused. Reljeefid.
11. Romaani stiil. Gootika. Gootika Eestis.	Kirikud, elamud, linnused, linnamüürid. Tarbekunst. Skulptuur. Maalikunst.
12. India kunst. Mütoloogia. Vishnu ja Shiva. Janci stuupa. Templid, reljeefid. Delhi kindlus. Tadžmahal Agras.	Arhitektuur. Maalikunst. Skulptuur.

II õppeaasta

1.2.2. Õppesisu

Teemad	
1. Renessanss: Italia, Prantsusmaal, Saksamaal, Põhja-Euroopas, Eestis	Giotta, Donatello, Verrocchio. Michelangelo. Louvre'i uusehitus. Lossid (Blois, Chambord). Goyon. Dürer, Holbein, Cranach. Arhitektuur. Skulptuur. Kirikuinventar.
2. Arhitektuuris- ehitus-monument. Kuppel.	Firenze toomkirik (Brunelleschi). Peetri toomkirik (Bramante, Michelangelo).
3. Antiikmütoloogia levik, selle tähtsus humanismi jaotamises. Ilu kultus, estetismi tähtsamine.	Botticelli.
4. Kõrgrenessanss - humanismi triumf ja kriis.	Leonardo, Raffael, Michelangelo.

15.-16. saj. kunst Madalmaades	van Eyck, Brueghel, Bosch.
5. 17. saj. kunst Itaalias. Barokk. Kirikud. Meelelisuse ja üleemeelisuse segunemine.	Bernini, Borromini.
6. Maalikunst. Bologna koolkond. Akademismi tärkamine. Looduslähedane suund.	Carraccid, Reni, Caravaggio.
7. 17. saj. kunst Flandrias. Elurõõm, meelelisus.	Rubens, Jordaens, Brouwer van Dyck.
8. 17. saj. kunst Hollandis	Väikesed hollandlased. Hals, Vermeer, Rembrandt.
9. 17. saj. kunst Prantsusmaal	Versailles (arhitektuur, park). Poussin, Lorrain.
10. 18. saj. kunst Prantsusmaal. Rokokoo kui õukonna kunst. Rafineeritud naudingulisus, elegants. Aadli ja jõuka kodanluse elulaad.	Sisekujundus. Mööbel. Kostüümid. Ornament. Watteau, Boucher, Clodion, Bouchardon.
11. 18. saj. kunst Saksamaal. Saksa väikemonarhiate õukonnakunst. Luksusarhitektuur.	Potsdam. Dresden (Zwinger).
12. 18. saj. kunst Venemaal. Peterburi rajamine. Peetri-aegne barokk, kõrgbarokk ja rokokoo. Tsaaride suveresidentsid.	Sankt-Peterburgi hooneid.

III õppeaasta

1.2.3. Õppesisu

Teemad	
1. Eesti kunst	Laikmaa, Kr. Raud. Noor-Eesti. Rahvusromantism. Kunstiühing ja kunstikool G.Pallasg (K. Mägi, A. Vabbe, N. Triik, E. Wiiralt, A. Vardi). Eesti Kunstnikkude Rühm (M. Laarman, H. Olvi, A. Akberg, E. Ole). Eesti kunst (1940-1950, 1960-1970). Kaasaegne eesti kunst (80-ndate lõpp ja 90-ndad).
2. Klassitsism Prantsusmaal. Antiikeeskujud. Klassitsismi etapid (Louis XVI, direktorium, <i>empire</i>). Paraadehitused. Revolutsiooneetika ja keisrikultus maalikunstis.	Tähe võidukaar. Vendomi sammas. David. Gros. Ingres.
3. Klassitsism Venemaal. Peterburi 18.-19. saj. Pavlovsk. Inglise park.	Sankt-Peterburgi arhitektuurimälestised. Pavlovsk, loss-park.
4. Klassitsism Eestis	TÜ peahoone, Tartu ja Tallinna ehitised. Mõisad.
5. Romantism. Romantism Prantsusmaal.	Gericault, Delacroix.

Romantism Saksamaal. Sotsiaalsed ja rahvuslikud põhjused.	Runge. Natsareenlased. C. D. Friedrich, Richter.
6. Realism. Maastikumaal. Saksa maalikunst. Rootsi ja Soome realistid.	Spitzweg, Millet, Courbet, Menzel, Zorn jt.
7. Vene maalikunst. Peredvizhnikud.	Peredvizhnikud Surikov, Repin, Levitan.
8. Balti-saksa realistlik maalikunst. Historitsism.	
9. Eesti rahvusliku kunsti süünd. Akademism ja realism.	Köler, Weizenberg, Adamson.
10. Impressionism	Manet, Monet, Renoir, Sisley, Pissarro, Degas.
11. Postimpressionism	van Gogh, Gauguin, Cezanne.
12. Juugend	W. Morris. Tarbekunst. Mööbel. Arhitektuur.
13. Sümbolism	Munch, Munthe.
14. Rahvusromantism Põhjamaades	

IV õppeaasta

1.2.4. Õppesisu

Teemad	
1. Fovism	Matisse, Derain, Vlaminck.
2. Ekspressionism. Brücke. Blaue Reiter	Kircher, Nolde, Marc, Macke.
3. Kubism	Picasso, Braque, Gris, Leger.
4. Futurism, Abstraktsionism	Severini, Boccioni. Kandinsky, Delaunay, Kupka.
5. Dadaism	ARP. Duchamp, Schwitters.
6. Sürrrealism. A. Breton	Dali, Magritte, Miró.
7. Minimalism, Videokunst, Konseptualism, Pop-kunst, Abstraktne ekspressionism USA-s	
8. Soome ja Skandinaavia kunst 20. saj.	

KASUTATAV KIRJANDUS

1. Alpatov, M. Kunstiajalugu. Vana- ja keskaja kunst. Tln., 1973. 364 lk.
2. Alpatov, M. Kunstiajalugu. Renessansi ja uusaja kunst. Tln., 1982. 428 lk.
3. Eesti kunst 19. sajandi keskpaigast kuni 1940. aastani. 1. kd. II osa. Tln., 1977. 530 lk.
4. Kangilaski, O., Kangilaski, J. Kunsti kukeaubits. Tln., 1977. 352 lk.
5. Kangilaski, J. Visuaalne kunstikultuur X-XII klassile. Tln., 1989.
6. Vaga, V. Üldine kunstiajalugu. Tartu, 1937. 832 lk.
7. Viirand, T. Kunstiraamat noortele. Tln., 1982. 221 lk.
8. XX sajandi kunstiajalugu.
9. Juske, A., Kangilaski, J., Varblane, R. 20. sajandi kunst. Tln., 1994. 199 lk.

MAALIÕPETUSE AINEKAVA

1.1. ETTEVALMISTUSKURSUS

1.1.2 ÕPETUSE EESMÄRGID

1. Laste tutvustamine maalikunsti kui kujutava kunsti ühe liigiga.
2. Algteadmised maalikunstist, lihtsad harjutused ja töövõtted.
3. Tööoskuste kujundamine maalikunsti materjalide ja töövahenditega.

1.1.3 Õppesisu I õppeaasta:

1. Lihtsa ehitusega objektide joonistamine natuurist, mälu ja kujutlusvõime järgi. Värvide edasiandmine (majad, esemed, loomad, inimesed). Natüürmordid ja temaatilised kompositsioonid.
2. Algteadmised maalimise reaalsuse edasiandmiseks kasutatavatest vahenditest (plekk, värv). Maalimise materjalide valik sõltuvalt joonistuse objektist ja püstitatud ülesandest.
3. Värvikompositsiooni põhitõed.
4. Tutvumine erinevate maalimismaterjalidega, töövahenditega ning töövõtetega. Erinevate materjalide ja tehnikate väljendusvõimalused.
5. Maalikunsti erinevate tehnikate, sealhulgas ka uute, mittetraditsiooniliste tehnikate kasutamine.
6. Värvide, toonide ja värvide kooskõla põhialused (põhivärvid-segatud värvid, külmad-soojad, kahvatud-eredad). Neutraalsed toonid (must, valge, tumehall, helehall), nende kasutamine pildi maalimisel.
7. Kolmest esemest koosnevate lihtsamate natüürmordide joonistamine otse-ja külgvaates (puuviljad, juurviljad, lilled, igapäevaesemed).
8. Värvide ja värvide mitmekesisuse kasutamine natüürmordis
9. Lihtsa maastiku joonistamine.
10. Kõige lihtsamad õhuperspektiivi seaduspärasused.
11. Tuju edasiandmine maastikupildil (kurbus, hirm, rõõm, õrnus jne) värvide abil. Maastikukoloriit sõltuvalt päevasest või öisest ajast, aastaajast ja ilmast.
12. Dekoratiivmaal. Töö ornamentidega, kasutades lihtsaid geomeetrilisi vorme ning lihtsaid taimede ja loomade vorme. Lihtsate mustrite moodustamine ribal ja rombidel, töö mitmevärvilise ornamendiga rahvusmustrite eeskujul. Rahvusornamentika lihtsamad töövõtted.

1.1.4. Õpitulemus:

Õpilased peavad teadma:

1. Värviopetuse põhialuseid, kompositsiooni elementide kasutamist.
2. Maalikunstis kasutatavate materjalide omadusi.
3. Töövahendeid ja töövõtteid.

Õpilased peavad oskama:

1. Joonistada natuurist, mälu ja kujutluse järgi.
2. Kasutada iseseisvalt töötades maalimisvahendeid.
3. Õigesti kasutada teadmisi ja oskusi töös maalimismaterjalide ja töövahenditega.
4. Täita kujutistega kogu lehepinda.
5. Valida lehe materjal vastavalt kujutatava sisule, valida kujutatava proportsioonid vastavalt lehe suurusele.
6. Segada värve, kasutada värvi ja selle toone objektide materiaalsete omaduste peegeldamiseks ning oma mõtte edasiandmiseks.

1.2. PÕHIKURSUSED. AINEKAVA

I õppeaasta

1.2.1. Õppesisu

I õ/a. maalitunnid võiksid alata värvisegamis- ja pinnakatmise harjutustega, kust minnakse edasi lihtsavormilistest esemetest natüürmortide maalimisele.

Esimestes natüürmortides ei pruugiks pöörata tähelepanu mitte niivõrd esemete vormile kui värvierinevustele.

Siis soovitaks maalida ühe seadeldise monokroomselt, kus pöörataks tähelepanu põhiliselt esemete vormile ja seadeldise hele-tumedusrütmile, hiljem eelnevad oskused ühendada.

Edaspidi võiks natüürmordid vahelduda jõukohaste temaatiliste kompositsioonidega, mis on küll rasked, kuid pakuvad vaheldust ja fantaseerimisvõimalusi.

I õ/a. lõpuks on õpilane õppinud tundma maalimisel kasutatavaid värve (akvarell, guašš, pastell jne.), tunneb nende erinevusi ja kasutamisevõimalusi. Ta on õppinud tundma paberiliike, oskab neid valida erinevateks ülesanneteks. Oskab valida erinevate värvide tarbeks vastavaid pintsleid ja eeltööks pliiatseid (numbrite järgi). Oskab oma vanuse kohaselt maalida natüürmorte, temaatilisi kompositsioone, looduspilte (pärast praktikat looduses). Ta on püüdnud lahendada nii mõningaid abstraktseid kui ka sümbolistlike teemasid.

II õppeaasta

1.2.2. Õppesisu

Jätkatakse naturist maalimist natüürmortide järgi. Tuleb sisse portreemaal (modelli järgi). Tehakse mõningaid figuurmaali katsetusi (modelli järgi). Tehakse dekoratiivpinnalisi ja ka ruumilisi ülesandeid.

Natüürmortide puhul peaks taotlema ruumilist lahendust (kuna I õ/a. seda veel ei ole saavutatud).

Vahelduseks jälle pinnalis-dekoratiivsed käsitused. Võiks näiteks maalidel muuta esemete toone (suvaliselt), säilitades õige hele-tumeduse jne. Võiks katsetada erinevaid maalikäsitusi - täppiv puäntillistik, laia pintsliga üldistav laseeriv jne. Ka kollaazh.

Ülesandeid varieerides sobiks vahepeal teha temaatilisi kompositsioone ja geomeetrilisabstraktseid pilte. Pole välistatud ka mõne abstraktse ekspressionistliku töö tegemine, võttes aluseks mõne trendi või meeleolu. Teisel poolaastal võiks jõuda esimese portree maalimiseni. Selleks puhuks oleks soovitatav vanem modell, keda maalitakse algul monokroomselt (guaššidega), hiljem värvis.

Vastavalt õpilase vanuseastmele ja võimetele võiks proovida ka poolfiguuri või figuuri maalimist, mis on küll II-III õ/a. ülesanne. Võiks teha veel autoportreed, portreevisandeid jm.

Teise õppeaasta lõpuks peaks õpilane oskama maalida natüürmorte ja portreed omal vanuseastmel, tundma värvitoone nende nimetuste järgi, oskama iseseisvalt teha akvarelli

ettevalmistustöid (paberite pingutamine kleepimise teel), teadma primaar-, sekundaar- ja tertsiaarvärve, sooje ja külmi toone, kontrastvärve jne.

Õpilane on tutvunud akvarellitehnikatega - kihtide viisi katmine, märjalt märga jne.

II õ/a. maalimine toimub põhiliselt guašš- ja akvarellvärvidega, tutvutakse ka segatehnikatega ja võimaluse korral pastellmaaliga.

III õppeaasta

1.2.3. Õppesisu

III õ/a. õpilased kordavad ja kasutavad oma töödes kõike varem juba õpitut.

Natüürmordid on koostatud võimalikult keerulistest esemetest, mõnel juhul kasutatakse värvilist valgust.

Õpetaja võiks usaldada seadeldiste koostamise õpilaste hooleks, andes eelnevalt ülesande või probleemi suunitluse, näiteks soojades värvides natüürmort, metall- ja klaasesemetega jne.

Põhiülesanne on portree ja figuurmaal (modelli järgi).

Natuuri järgi maalimisel pöörata senisest enam tähelepanu stilisatsiooni võimalustele, koloriidi ja hele-tumeduse käsitlemisele.

Õpilased on III õ/a. lõpuks õppinud edasi andma erinevaid materjale: klaas, keraamika, eri materjalidest draperiisid jne.

Portree osas peaks suutma modelleerida värvi ja hele-tumeduse abil näo vormi.

Poolfiguuri- ja figuuriülesanded jätkuvad IV õppeaastal.

Süvendatult on lahendatud sümbolistlikke, abstraktseid, dekoratiivseid jne. ülesandeid. Maalitakse mõningaid ilmastikunähtusi, näiteks vihm, udu, torm jm.

Tutvutakse tempera ja akrüülvärvidega. Lisaks võib kasutada ka segatehnikaid ja materjale.

Üks ülesanne võiks olla koopia tegemine originaalmaalist.

IV õppeaasta

1.2.4. Õppesisu

Aasta algul võiks maalida mõne portree ja keerulisema natüürmordi. Edasi peaks keskenduma kursuse põhiülesandele - figuuri maalimisele (modelli järgi), algul osutades tähelepanu portree, käte ja figuuri maalimisele, seejärel keerulisema ülesande puhul eririietuse ja draperiidest fooni ja figuuri koosmõjule. Nende tööde vahepeal võiks teha abstraktseid või figuraalseid sümbolistlikke jm. fantaasiat virgutavaid maale.

Oleks hea teha ka mõni figuur ruumis, kus figuuri ümbrusel ja ruumil oleks suurem osakaal.

Ka kuuluvad IV õ/a. kavva maalivisandid, interjöörid, autoportreed, portreed kaasõpilastest jm., mida võib ka siduda figuraalseks ülesandeks, näiteks GTund kunstikoolisg jne.

IV õ/a. lõpuks on õpilased täiendanud oma oskusi figuraalmaalis, oskavad ise endale ülesandeid püstitada, tõstatada maalialaseid probleeme ja huvituda nende lahendamisest, pöörata tähelepanu pildi väljendusrikkusele, koloriidile, pildi terviklikkusele jne.

Maalimine toimub põhiliselt guaššvärvidega, võib tutvuda ka õlivärvidega.

IV õ/a. lõpetajad peaksid olema leidnud endale sobiva tehnika ja maalimisviisi ning olema suutelised neid rakendama diplomitöös.

Ehkki oleks vara nõuda, et kunstikooli põhikursuse lõpetanud 15-17-aastane noor oleks väljakujunenud kunstnik, peaks ta olema mõtlej ja teatavaid praktilisi kogemusi omav kunstis orienteeruv inimene.

VORMISTAMISE (skulptuur) AINEKAVA

1.1. ÕPETUSE EESMÄRGID

Vormiõpetuse eesmärgiks on tutvumine kolmemõõtmeliste kunstiliste objektide ja nende loomise seaduspärasustega. Antakse ülevaade vormimaaailma mitmekesisusest ja selle ruumilise organiseerimise printsiipidest. Vaadeldakse skulptuuri ajaloolise arengu põhietappe ja jälgitakse kaasaegse vormiõpetuse suundumusi. Õpitakse tundma ja valdama plastilis-mahulise modelleerimise ja konstrueerimise võtteid ja vahendeid. Arendatakse vaatlus-, kujutamise- ja eneseväljendamisoskust.

1.2 ETTEVALMISTUSKURSUS

1.2.1 ÕPETUSE EESMÄRGID

1. Laste tutvustamine skulptuuriga kui kujutava kunsti liigiga.
2. Algteadmised skulptuurist, lihtsad harjutused ja töövõtted plastilise materjaliga.
3. Tööoskuste kujundamine skulptori materjalide ja töövahenditega.
4. Ruumilise ja kompositsioonilise mõtlemise kujundamine skulptuuris.

1.2.2 Õppesisu. I õppeaasta:

1. Algteadmised kunstiväljendusoskustest skulptuuris reaalsuse edasiandmisel (maht, ruumilisus, plastika, faktuur). Plastiliste materjalide kasutamine (savi, plastiliin, tainas, papjeemašee) sõltuvalt kujutatavast objektist ja püstitatud eesmärgist.
2. Algteadmised ruumilisest kompositsioonist.
3. Algteadmised vormist ja vormi moodustamisest lihtsate geomeetriliste kehade (pall, kuup, püramiid) abil.
4. Tutvumine skulptuuri liikidega (ümar, reljeefne). Skulptuuri materjalide omadused ja võimalused. Erinevad töövõtted plastiliste materjalidega ja töövahenditega.
5. Erinevate tehnikate kasutamine, sealhulgas ka uute ja mittetraditsiooniliste materjalide kasutamine.
6. Lihtsa ehitusega objektide voolimine naturist, mälu ja kujutlusvõime abil. Nende ruumilisuse, proportsioonide, konstruktiivsete iseärasuste ja plastiliste vormide edasiandmine (juurviljad, puuviljad). Ülekaalus on loomatemaatika.
7. Loomade, lindude ja inimeste voolimine mitmesugustes väljendusrikkastes poosides ning liikumises.

8. Kahe- ja kolmefiguuriliste ruumiliste kompositsioonide voolimine (taime-ja loomariik, inimene, muinasjututegelased).
9. Dekoratiivskulptuur. Lihtsa ornamendi kasutamine ruumilise töö täitmisel reaalsete objektide põhjal (lehed, lilled, liblikad jne).
10. Mustrite tegemise võtted geomeetriliste figuuride kasutamisega (ring, ruut, kolmnurk, romb).
11. Pinna reljeefne dekoratiivne töötlus.

1.2.1 Õpitulemus:

Õpilased peavad teadma:

1. Ruumilise kompositsiooni põhialuseid.
2. Skulptuuris kasutatavate plastiliste materjalide omadusi.
3. Skulptori töövahendeid ja töövõtteid.

Õpilased peavad oskama:

1. Voolida natuurist, mälu ja kujutlusvõime järgi.
2. Kasutada iseseisvalt töötades plastika töövahendeid.
3. Kasutada teadmisi ja oskusi töös plastiliste materjalide ja skulptori töövahenditega.
4. Anda edasi kunstilist kavatsust ruumiliste vormide plastika kaudu.
5. Anda voolimisega edasi figuuride proportsioone ja ehitiste eripära.
6. Voolida, kasutades detailide vormimist tervest tükist, eemaldades liigne.
7. Teha lihtsamat reljeefi.

1.3. PÕHIKURSUSED. AINEKAVA

I õppeaasta

1.3.1. Õppesisu

Sissejuhatus vormimaailma. Maailma vormiline mitmekesisus. Skulptuuri olemus ja spetsiifika. Kolmemõõtmelise kujutamise viisi võrdlemine kahemõõtmelisusega. Ruumiliste objektide vaatlemine ja kompimine. Meelte andmete võrdlemine. Mitme vaatepunkti kasutamine ja koordineerimine. Ruumilis-mahulise organisatsiooni põhiprintsiibid. Ruumilisus ja plastilisus.

Põhiliste modelleerimisvahendite, -materjalide ja -võtetega tutvumine. Klassikalise modelleerimistehnika alused. Voolimine savis. Voolimispulkade (stekade) ja improviseeritud abivahendite kasutamine. Liikumise olulisus modelleerimisel. Distanti teadlik muutmine. Pöörleva aluse kasutamine. Mõõtmine ja võrdlemine. Silma ja käe töö koordineerimine. Elementaarteadmised skulptuuri materjalidest.

Skulptuuri funktsionaalne mitmekesisus. Skulptuuri liigid (vaba- ja pisiplastika, dekoratiiv- ja monumentaalskulptuur, installatsioonid jt.). Skulptuuri dekoratiivsed funktsioonid.

Vormiõpetuse põhimõisted. Mass ja maht. Suur ja väike vorm. Kerge ja raske vorm. Vormikontrastid. Telgede markeerimine. Horisontaalsus, vertikaalsus ja diagonaalsus. Vaated ja siluett. Toetuspunktid. Plastilised punktid ja nende seos tervikuga. Esi- ja tagaplaan. Ülaosa ja alaosa. Skulptuurne tervik ja selle liigendamine. Vormielementide ühendamise võtted.

Figuraalne kompositsioon. Figuraalse kompositsiooni temaatiline mitmekesisus. Ühe- ja mitmefiguuriline kompositsioon. Figuraalsete gruppide paigutamine. Inimfiguuri kasutamise võimalused. Tegevuste kujutamine. Figuuri ja esemete seostamine ja vormiline ühtsus. Loomafiguuride plastiline variatiivsus.

Ümarplastika ja reljeef. Kõrg-, pool- ja madalreljeef. Reljeefi spetsiifika. Ruumiillusiooni loomine reljeefis. Vormi eesmärgipärane ja süsteemne deformeerimine. Sügavustunnuste kasutamine. Valguse osa reljeefse kujutise tekkimisel. Valgus ja vari skulptuuris.

Vormi väljendusrikkus. Vorm idee väljendajana. Sisu ja vormi vastavus. Vormi väljendusrikkuse tõstmise lihtsamad vahendid. Pinnakäsitlus meeleolu edasiandjana. Isikupärane kujutamine ja ekspressiivsus. Keskkonnanähtuste (ilmastik jne.), atmosfääri ja psüühiliste seisundite (meeleolu jms.) kujutamine.

II õppeaasta

1.3.2. Õppesisu

Vormiõpetuse põhimõisted. Vormide tüpoloogia. Avatud ja suletud vorm. Kumer ja nõgus vorm. Vormihari ja vormipõhi. Skulptuuri omaruum. Osa ja tervik. Tšenter ja perifeeria. Monoliitsus ja fragmentaarsus. Vormielementide ühendamine (lõikumine, neeldumine jms.). Ruumi ekstensiivne ja intensiivne kasutamine. Orgaanilised ja geomeetrilised vormid. Kehad. Staatiline ja dünaamiline kompositsioon.

Mass ja maht. Masside konstruktiivsed omadused. Masside reaalne ja visuaalne raskus. Mahtude suhe ja tasakaal. Proportsioneerimine ja mastaap. Kombinatoorika alused.

Arhitektooniline (tektooniline) komponeerimine. Tasakaalu tingimused. Sümmeetriline ja ebasümmeetriline tasakaal.

Vorm ja ruum. Figuuri ja fooni seaduspärasused. Kontuuri kasutamine. Ruumiline jada. Vormide omadused. Vormiloogika. Vormi visuaalsete tunnuste muutmine. Vormide seostamine ja vastandamine. Skulptuursete objektide paiknemisest tingitud visuaalsed pinginged ja nende korrastamine. Vormikontrast.

Looduslike ja tehisevormide mitmekesisus. Looduslike ja tehisevormide analüüs. Looduslikud ja sünteetilised materjalid. Materjalide funktsionaalne mitmekesisus, sobivus ja otstarbekus. Materjali omaduste kasutamine vormiloomes. Materjali ja vormi vastavus. Materjalide säilivus. Looduslikud materjalid (savi, kivi, vesi, liiv, kips, puit, vill jm.) ja nende kasutamise võimalused. Töödeldud materjalid (klaas, paber, lina, puuvill jms.). Sünteetilised ja tehnilised materjalid (plastmassid, penoplast, kile, ruberoid, makrofleks jt.).

Keerukamad modelleerimisvahendid ja -võtted. Tugialuse (karkassi) kasutamine. Aluste tüübid. Loodimine. Pinnatöötlus, faktuuri ja tekstuuri kasutamine. Töövahendi jälje väärtustamine.

Karakteriseerimine ja fantaseerimine. Keskkonnaobjektide karakterised tunnused. Floora ja fauna iseloomulike tunnuste eristamine ja analüüs. Karakter ja liikumine. Realistlikud ja fantastilised vormid ning nende ühendamine. Fantaasiakompositsiooni liigid.

III õppeaasta

1.3.3. Õppesisu

Skulptuur ja keskkond. Skulptuuri seosed ümbritseva keskkonnaga. Miljöötegurite mõju. Skulptuur interjööris ja eksterjööris. Skulptuuri ruumiline paiknemine. Taustruum. Skulptuuri eksponeerimise põhimõtted. Plastika seosed arhitektuuri ja disainiga.

Vorm ja valgus. Valguse kulg vormil. Valgus kui vormilõige. Valguse nägemine ja fikseerimine. Valguse muutumine (suunamine, hajutamine). Valguse liigid (pehme, mahe, terav, ere). Valgus keemiliste ja füüsiliste muutuste põhjustajana. Materjalide valgustundlikkus. Valgus ja ese. Valgus kui märk. Valgust peegeldavad ja neelavad pinnad. Läbipaistvus. Vormi rõhutamine valguse abil. Aktsenteerimine. Teoste eksponeerimine ja valgustingimused.

Vorm ja materjal. Materjali võimaluste avanemine. Materjal ja struktuur. Materjali struktuursed omadused ja nende kasutamisevõimalused. Domineerivate omaduste kasutamine teoste loomisel. Kunstiline idee ja struktuuri omapära. Materjalide füüsilised omadused (kõva ja pehme, veniv ja jäik, sile ja karvane, tihe ja poorne). Materjali muutmise võimalused (mõjutamine temperatuuriga, mehhaaniline töötlemine jms.). Füüsiline (peenestamine, poleerimine jms.) ja keemiline (söövitamine, patineerimine) töötlemine. Materjal ja kontseptsioon. Materjalide omadused tähenduse kandjana. Semantilised tunnused. Materjal kui märk.

Keerukamad vormiloomevõtted. Plastika ja raidkunst. Konstrueerimine ja modelleerimine. Moodulile rajatud kompositsiooni printsiibid. Looduslike ja tehismaterjalide seostamine. Valmisesemete kasutamine. Täis- ja poolproduktid. Valiku ja kasutamise põhimõtted. Valmisdetail aktsendina. Assamblaazh ja *ready-made*.

Valmisesemete semantiline potentsiaal. Kontekst ja selle muutmine. Tähendusnihked eseme väljarebimisel harjumuslikust miljööst.

Rütm ja dünaamika. Elementide ühendamise võtted. Korduste kasutamine. Elementide ja intervallide varieerimise võtted ja printsiibid. Rütm ja seriaalsus. Rütmi tüübid.

Inimese portreeline kujutamine. Pea konstruktsioon. Aktiivsed skeletipunktid. Pea sidumine õlavöötmeaga. Õlavöötme ehitus. Kaela üldvorm. Näoosade analüüs (silm, kõrv, nina jms.). Näolihaste jaotumine. Juuste üldistatud kujutamine. Jäsemete ehitus ja plastika. Liigeste ehitus, funktsioon ja seos välise vormiga. Liigutuste amplituud.

Isikupärane kujutamine ja ekspressiivsus. Individuaalne lähenemisviis ja käekiri. Kompositsiooni ilmekuse suurendamise võtted ja maksimaalse väljendusrikkuse saavutamine.

IV õppeaasta

1.3.4. Õppesisu

Inimene kui kunstilise kujutamise allikas. Inimese kujutamise viisid ja vahendid. Inimkeha peamised mahulised vormid. Skelett ja selle tähtsus organismis. Inimfiguuri plastilised (konstruktiivsed) punktid. Proportsiooniõpetuse põhijooned. Ealised ja soolised iseärasused. Figuraalne kompositsioon. Kineetika. Liikumise biodünaamiline analüüs.

Vorm ja värv. Värvus kui kultusobjektide osa. Värvus eseme funktsionaalse tähenduse kandjana. Värv ja materjal.

Illusionism ja optilised efektid skulptuuris. Op-kunsti kogemuse analüüs. Lihtsamate nägemisillusioonide kasutamine kunstiteostes. Ruumi ja vormi näiline ja tegelik deformeerimine. Virtuaalne reaalsus kunstilise keskkonnana.

Skulptuuritehnika ja tähendus. Materjali ajalooline sõnum. Stiil ja tähendus. Teoste stiililine ühtsus ja sobivus. Eklektilisus. Kitši erinevad vormid. Kunstivoolude ja stiilide avaldumine skulptuuris.

Loomeprotsessi teadlik juhtimine. Loomingulise probleemi iseseisev püstitamine. Huvide ja kalduvuste arvestamine tegevuse planeerimisel. Materjali kogumine ja kavandamine. Avatus ümbritsevale maailmale. Ikonograafilise materjali (fotod, reproduktioonid jms.) kasutamine. Individuaalse ja sotsiaalse ühendamine. Olulise ja ebaolulise eristamine. Lahendusvariantide analüüsimine. Ettepanekute ja soovitude kriitiline analüüs. Dialoog juhendajaga. Keskendumisvõime ja koormustaluvuse arendamine.

Kunstilise kujundi loomine. Kunstilise kujundi kontsentreeritus ja intensiivsus. Tegelikuse interpreteerimine. Teema ja süzhee sidumine. Abstraheerimine, detailiseerimine ja nüansseerimine. Viimistlemise võttestik.

Alternatiivsed eneseväljendamise võimalused. Teose verbaalne analüüs. Argumentatsioon ja kriitiline mõtlemine kunstilise probleemi käsitlemisel.

ARVUTIGRAAFIKA AINEKAVA

1.1. ÕPETUSE EESMÄRGID

Informaatika valdkonnas, mis on seotud loominguliste meetoditega ja piltide redigeerimisega arvuti abil nimetatud arvutigraafika. Arvutigraafika uuring võimaldab õpilastel valmistuda võimalikuks erialaseks tegevuseks reklaamide disaini valdkonnas, polügraafilises disainis, veebidisainis, interjööri kujunduses, riietes, professionaalsetes foto studios, ilusalongides, ajakirjade ja ajalehtede väljaannetes ja paljudes teistes valdkondades. Arvutigraafika - objekt, mis ühendab arvutite võimetega joonistamise, maalimise ja kompositsiooni tehnoloogiat ja esteetikat.

1. Näidata graafiliste kujutiste loomisel kaasaegse tarkvara võimalusi;
2. Tutvuda arvutigraafikaga töötamise põhimõtete ja põhitehnikatega, et kujundada arusaama graafiliste toimetajatest;
3. Õppida programmide tehnilisi võimalusi ja digitaalse graafika keele kasutamist kunsti disaini vahendina;
4. Õpetada noori mõtlema iseseisvalt, arenema kujutlusvõimet ja praktikas rakendama oma ideid erinevate arvutiprogrammide kaudu.

1.2. PÕHIKURSUSED AINEKAVA

I õppeaasta

1.2.1. Õppesisu

Programm	Teemad
----------	--------

Photoshop	1. Sissejuhataav õppetund
	2. Sisse ja väljalülitamine. Ohutusabinõud.
	3. Menüü ja tööriistade palett. Programmi liides.
	4. Värviline ratas. Värvide põhiomadused.
	5. Geomeetriliste kujundite joonistamine (mahukas ja lamedad).
	6. Abstraktne koostis.
	7. Maastik. Maastiku mõiste, näited.
	8. Dekoratiivne joonistus. Jooned, geomeetriliste elementide joonistused, mustrid.
	9. Font. Fondide tüübid, fondi valimine, kirja loomine ja fontide korrigeerimine.
	10. Kompositsioon teksti ja pildi abil (õnnitluskaart).
	11. Isiku kuju joonis, inimkeha proportsioonid.
Corel Draw	12. Joonistamise tööriistariba. Kujundite kujundamine.
	13. Töötage fontide ja sümbolitega.
	14. Visiitkaart, õnnitluskaart. Loomine
	15. Illustratsiooni loomine

II õppeaasta

1.2.2. Õppesisu

Programm	Teemad
Corel Draw	1. Vektorgraafika mõiste. Vektorgraafika ja rastergraafika vahe.
	2. Lihtsate arvude joonis.
	3. Lihtsate arvude joonis, lisatud üksteisele.
	4. Ehitatakse 12 identset ristkülikut.
	5. Uusaasta joonis.
	6. Ornamendi elementide loomine.
	7. Koostise koostis rohu.
	8. Loo ornament lihtsatest arvudest.
Photoshop	9. Komplekssete objektide ja jooniste (lumehelveste) joonistamine.
	10. 2D font loomine.
	11. Geomeetriliste kujundite tausta loomine.
	12. Müütilise looma loomine.
	13. Erinevate tekstuuride joonistamine.
	14. Fotode redigeerimine (näo lisamine teisele pildile või fotole).
	15. Kollaaži loomine

III õppeaasta

1.2.3.Õppesisu

Programm	Teemad
	1.Teooria Graafikud
CorelDRAW	2.Kompositsioonide loomine vektoris ja rastergraafika, objektide võrdlemine.
	3. Trikid ja efektid. Loo oma värvipalett.
	4.Mis on värviribal RGB ja CMYK?
	5.Komplekssete objektide joonistamine. Mandala loomine.
	6.Oma pildi loomine
	7.Silueti loomine.(Inimese kuju, portree või loom).
	8.Sketši loomine vektor harudega.
	9. Jäljendamise loomine(pärli, tilk).
Photoshop	10.Animatsiooni loomine GIF.
	11.Muinasjutu illustratsioonide loomine
	12.Portree. (Täielik nägu, kolm neljandikku, pool pööret, veerand, profiilis, peaga).
	13.Visiitkaardi loomine.
	14.Mustvalge foto värviliseks tegemine.
	15. 3D fonti ja graffiti loomine.
Movavi (Movie Maker)	16. Menüü ja tööriistade palett. Programmi liides.
	17.Multimeedia loomine. Liikumine, pööramine, kõndimine jne), inimese kuju ja objekti vastasmõju (min.15-20 kaadrit).
	18.Pildi (pildi) ja heli lisamine, lisamõjud. Montaaž.
	19.Meeskonnatöö (2-3 inimest), värv, detailne joonistamine, vestluse simulatsioon ja näo (koonus), teksti lisamine videole (kui on olemas tekst).
	20.Iseseisev töö teemal: Looduse dünaamika (vihm, lumi, meri, taevast jne) video redigeerimine (heli, välimuse ja kadumise mõju).

IV õppeaasta

1.2.4. Õppesisu

Programm	Teemad
	1.Sissejuhatav õppetund. Portfolio.
CorelDraw, Photoshop	2.Oma portfolio loomine
	3.Iseseisev töö.
	4.Ettevalmistus lõputööks.

	5. Lõputöö.
--	-------------